

LA CAMPANA DE GRACIA.

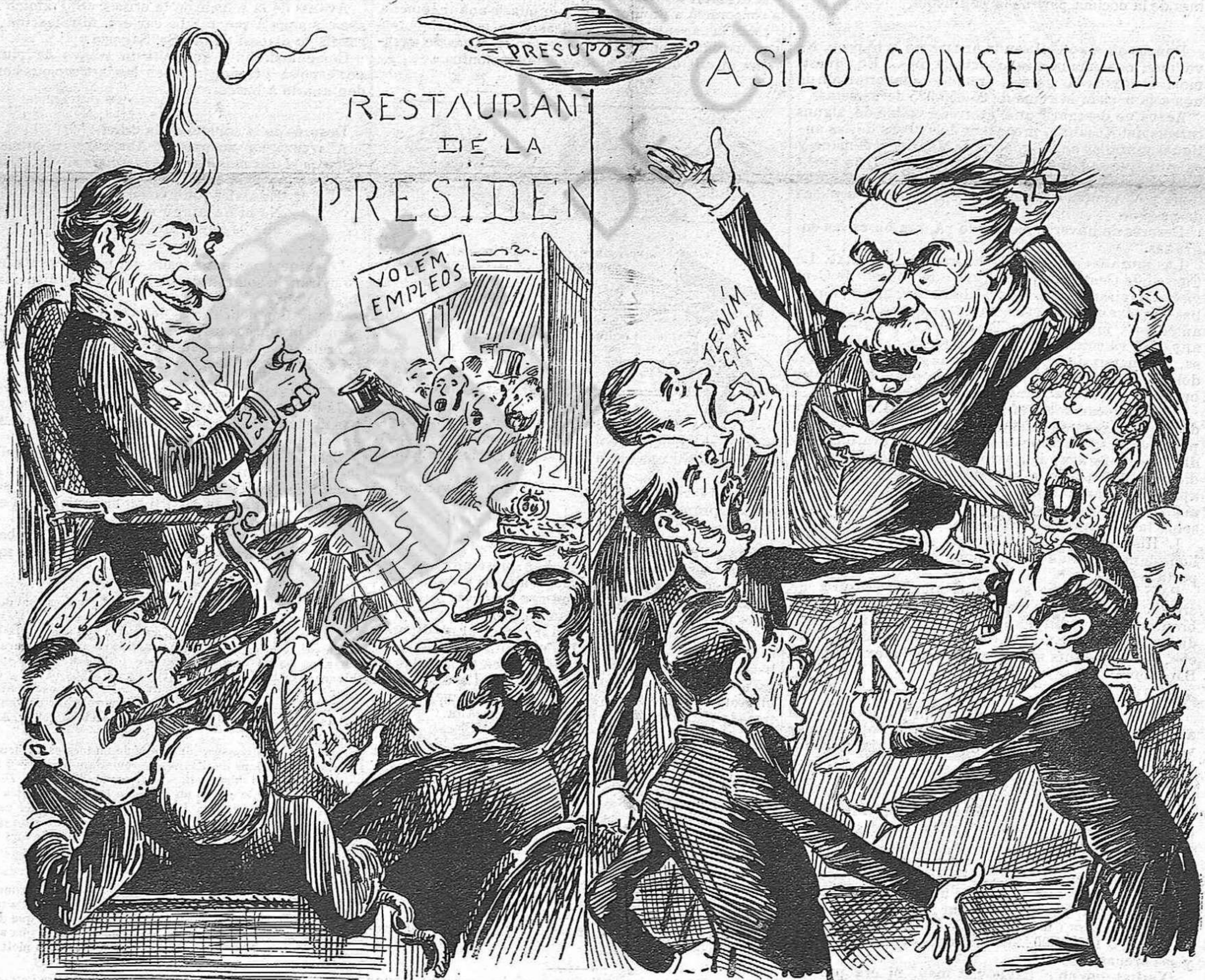
DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mítj, 20, botiga.
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

LOS QUE FAN LA FELICITAT D' ESPANYA

Los uns fuman las grans brevas formant núvols celestials.

Los altres cridan y braman y treuhen foch pels caixals.

(0138)

UNA URPADA

A ciutat de Barcelona sembla la vaca de llet del govern de Madrid.

Ciutat rica la nostra, perquè es activa y treballadora com cap altra d' Espanya, quan los governants no saben de qué fer mànegas, se recordan de nosaltres, y diuen: —Allà n' hi ha de fets: aném-

ne á buscar.

L' any passat ab las contribucions directas que gravan la propietat y la industria; ab las indirectas com los consums y las aduanas; y ab los monopolis qu' explota l' Estat, l' Hisenda vá treure de Barcelona la suma de 75.688.776 pessetas, sense contar lo que paga per cédulas personals, per timbre y sello, per tabaco y mistos y demés monopolis arrendats á diverses empreses particulars.

Las 75.688.776 pessetas van anar directament de las butxacas dels barcelonins al pou sens fondo de l' Hisenda espanyola.

Y aquesta suma representa mes de la décima part del pressupost de ingresos.

Si baix lo concepte contributiu, de la nació espanyola se'n fessen deu trossos, lo petit espay de terra comprés entre l' Besós y l' Llobregat, entre la cordillera del Tibidabo y l' mar, representaria per sí solmes de la décima part de la península.

Donchs ab aixó l' Hisenda encare no'n té prou. Ne vol més, ne demana més, u' exigeix més... En aquests moments extén las garras, prenent emportarse'n de una sola urpada la suma de 25.655.025 de pessetas.

Acaba de descobrir que l' terreno viable de alguns carrers del Ensanche, procedent dels glacis de las antigas murallas es del govern de Madrid, y demana y exigeix que se l' indemnisi. El mateix se l' ha medid y valorat: ell mateix ha determinat l' extensió que tenia y ell mateix s' ha fet el preu, 25 milions y pico de pessetas.

Després de haverse menjat lo pá, ara busca las engrunas.

Las murallas de Barcelona eran de la ciutat. Lo Consell de Cent va construhirlas: lo Consell de Cent va indemnisar als propietaris dels terrenos que aquellas ocupavan. Aixó succehia en temps de la gloriosa autonomia municipal de Barcelona. Pero Felip V al any 1714 va conquistarlal valentse del dret de la forsa, del mateix dret qu' emplea una quadrilla de bandiders, armats de teyas y trabuchs, per alleugerir las butxacas de un viandant indefens.

L' enderrocament s' efectuá al any 1854, á expensas de Barcelona, que ansiosa d' expansió, s' donava per pagada y satisfeta lliurantse de aquell cinturó de pedra que l' ofegava. Per aixó no s' recorda de reivindicar la possessió de's terrenos de las murallas, y aprobat lo plan d' Ensanche, al Estat li faltá temps per anarse venent los casals que resultavan ab fatxada sobre las millors vies de la ciutat nova.

L' Hisenda espanyola obtingué un sens fi de milions de la venta de uns terrenos qu' en rigor no li pertanyian.

Pero Barcelona no se'n preocupava. Ansiosa de creixer, desarrollarse y prosperar, s' abstinué d' embrancarse en un litigi ab l' Estat que hauria pogut durar anys y sigles, perjudicant lo foment del Ensanche, en los instants mes preciosos de la expansió de Barcelona.

Ha sigut menester que passessin mes de trenta anys, perquè l' Hisenda que ja no té un sol casal per vendre, se recordés de que encare possehia terrenos per fer diners.

¿Quins terrenos?—preguntarán.

—Los de la vía pública: los terrenos que tothom trepitja: los terrenos que han donat valor á las fincas edificadas sobre ls casals que l' Estat mateix vá vendre á un bon preu, precisament perquè las tals fincas tenian fatxada sobre las mateixas vies.

Aquests terrenos son los qu' exigeix que l' Ajuntament li pagui, y al preu qu' ell ha tingut á bé senyalar. Y encare li haurém de donar gracias perquè de la mateixa manera que demana 25 milions, podia demanarne 50, ó 100 ó 200... en fi: podia demanar la mar y sas arenas.

¿Veritat que no s' havia vist may, ni era possible concebir una pretensió mes absurda?

Comprenem que Barcelona en massa, sense distin-

ció de partits, se mostri indignada, y unida com un sol home retrassi ab la major energia semblant atentat contra ls drets del públich y contra l' sentit comú.

Després de tot, si l' Estat vol certs carrers que l' públich utilisa y que á Barcelona no li convé comprarlos, porque no déu ferho, pot quedarsels y emportar-els á Madrid, si troba medi de trasladarlos.

No renyirém per tan poca cosa.

Si vol vendresse'ls y troba qui ls hi compra, que ls cedeixi, y llavors s' haurá d' entendre ab los propietaris de's solars venuts pel mateix Estat, los quals van pagarlos ab subjecció al plan d' Ensanche aprobat pel mateix govern, es á dir ab perfecte dret de tenir fatxada, llum y pas per una via de determinada amplaria.

Si usant del dret de propietat que prenen y en l' impossibilitat de endur-se'ls ó de enagenarlos, vol fer pagar un peatge als ciutadans de Barcelona, la ciutat podrá emplear lo mateix sistema y establir un altre peatge en los restants carrers de la població ab una tarifa aplicable á tots los funcionarios del Estat, desde l' gobernador de la Provincia al últim polisson y al mes insignificant caloyo.

Ja veu lo govern com en aquest assumpto tots los camins portan al absurdo.

Y si vol los 25 milions de pessetas, no tindrà més remey que pintárselas.

Barcelona sabrá cumplir ab lo seu deber. Si es precis contestar á la guerra ab la guerra, s' hi contestará.

No fá molt temps, Zaragoza, en una ques ió infinitament més insignificant, va donar un gran exemple de tenacitat, d' enteresa y de energia, y no veig perquè Barcelona tinga de ser menos que la capital aragonesa.

L' alcalde, deixantse de tota mira que no siga l' bé y la dignitat de Barcelona, té de pendre la iniciativa: la corporació municipal deu secundarlo unánimement, y totas las agrupacions políticas y no políticas, y tots los ciutadans, sense distinció, están en lo cas de agruparse al crit de «Barcelona pels barcelonins.»

P. K.

OT está dividit, destrossat, triturat. En Sagasta té serias disidencias dintre del seu partit. En Cánovas té un Silvela que se li munta sobre l' nas. Los mateixos carlins son poch y no s' entenen. ¿Y nosaltres?

¡Ah! Es molt trist tenir que confesarho.

S' han reunit los diputats de la minoria republicana y no han lograt posarse d' acord, per emprendre una acció concertada contra l' enemich comú.

Cada fracció obrará com tinga per convenient, y pel seu propi compte.

Una pregunta:

Si per sortir elegits van saber prescindir de diferencias sempre inrempestivas, realisant l' unió republicana ¿com se comprén que per preparar lo triuñfo de la República no se sapigan entendre?

Crech que seria del cas cridar á capítul als diputats republicans y dirlos:—O bé us uniu per emprendre plegats una campanya enérgica, ó bé torneu las actas á aquells de qui las vareu rebre. La unió republicana us las vá dar, y us devém enterament, mentres siguéu diputats, á la unió republicana.

D. Anton al arengar als seus famélichs vá dir qu' ell estava per las economias. Y després vá afegir qu' era precis augmentar l' exercit, perquè encare que cap nació estrangera ns amenassa, existeixen perills de carácter interior, y es precis viure previngut.

El Feo malagueño deu prevenir la próxima arribada de un dia en que ls contribuyents ja no puguin esquitxar ni un quarto mes.

Tenint molt exercit que ls amenassi—deu pensar ell—no s' atreviran á piular.

Pero ay, que devegadas las bayonetas se tornan republicanas.

Sento que la falta d' espay no'm permeti donar una descripció completa de la Biblioteca Arús, insta-

lada en lo Passeig de Sant Joan, núm. 152, y próxima á obrirse al públich. Los executors testamentaris del nostre malaguanyat amich han honrat digníssimament la seva memoria, dotant á Barcelona de una institució que tant ha de contribuir á la ilustració del poble, y que sobre estar instalada ab riquesa, y ab lo millor gust artístich, conté un sens fi de preciositats bibliográficas y de llibres útils, com no s' troban, ni per son número, ni per sa varietat, en cap més biblioteca de Barcelona, ni potser d' Espanya.

¡Un aplauso als Srs. Almirall y Farnés, tan dignes de la confiansa qu' en ells vá depositar lo generós patrici D. Rosendo Arús y Arderiu!

La cosa s' eumaranya. Los conservadors están que treuen foch pels caixals. ¿Y tot per qué?

Senzillament perquè confiavan en lo triuñfo del Sr. Bugallal per una de las secretarias del Congrés, y vá sortir elegit lo conde de Corzana, que forma part de la taifa silvelista.

Y com que aquest últim no hauria pogut sortir si alguns ministerials no l' haguessen ajudat, naturalment, D. Anton ha donat lo crit de —Guerra, guerra al infiel sagasti.

Preparémnos, donchs, á presenciar las grans batalles del sigle.

Ara sí que vá de bó. Pero vaja, no se'n fiñin ni s' forjin grans ilusions, fins que vejin abrahonarse als intrépits campeons.

Jo, per la meva part no creuré en que la cosa ha anat de serio, fins que vegi que dels dos caps-padres no'n quedan mes que las quas.

Y al dir las quas, vull dir: lo tupé de D. Práxedes y ls lentes trencats del mónstruo malaguanyo.

Frasses del pelegrí de Roma. Avants de la solució de la crisis: «Si l' amich Abarzuza s' nega á aceptar la carrera ultramarina, aquí estich jo: disposi de mí, Sr. Sagasta.» Comentari: l' dia que falti un lacayo de plumero, per espolsá l' trono, ja saben las institucions hont poden anarlo á buscar.

Després de la solució de la crisis: Abarzuza ha acceptat!... Abarzuza es ministre!... «Hoy es el día más feliz de mi vida» ¡Que volen ferhi, es aixís!... Es aixís, ¡que volen ferhi!... No hi ha ningú mes felis que ls que perden el senderi.

Los xinets veyentse cada dia mes perduts, encare no oviran la sombra de un japonés, se dispersan per tots costats.

Ara últimament l' han donada en demanar la pau; pero ls japonesos responen que no hi senten de aqueta orella y segueixen impertérrits la seva marxa, camí de Pekin.

Ja ho veu l' Insensat del Diluvi que tantas simpatias demostrava al principi de la guerra, pels soldats de la qua llarga.

Casi ls han donat una pallissa tan tremenda com las que ha rebut lo mateix Diluvi de mans de L' Esquella de la Torratca, que ja fa mes de set setmanas, qu' en lloch de sotirli las paraulas boca enfora, se li fican coll avall.

¡Qui havia de dir que aquell periódich tan baladrer y tan valent, havia de resultar un xino dels mes arronsats!

ESCAÑOLS DE CORREUS.—Al nostre corresponsal de Artesa de Segre ha arribat á faltarli l' paquet enter de las CAMPANAS, y aixó qu' es bastant abultat. Fins ara una ma oculta l' entretenia pel camí y casi sempre li arribava tart; pero ara la mateixa ma haurá cregut preferible ferlo fonedis. ¿Es una ma blanca? ¿Es una ma negra? ¿Hi haurá algú que no podent lograr lo que s' proposa ni valentse del confessorari, ni valentse de la trona, apel·la á aquest medi reprobable creyentlo mes eficas y expedit? Cridém seriament l' atenció del Sr. Administrador de correus.

En lo curt espay de temps de un mes escás hem suferit dugas sustraccions de llibres que remetiam per correu á nostre corresponsal del Vendrell.—Ahir era la Colección Diamante, y avuy ha tocat lo torn á un tomo de Poesias escogidas de Zorrilla. ¿Ahont s' efectua l' escamoteig? ¿Se fa pel camí ó en aquella vila?—No ho sabem; pero advertim al rata que será molt fácil que algun dia li parém una rateta y llavors veurem si agafem á algú per la pota.

CARTAS DE FORA.—Rectificació: L' alcalde, l' primer tinent y l' secretari de Cervelló han vingut personalment á la nostra redacció suplicantnos rectifiquessen la noticia que de aquell poble ns havian enviat, respecte á haver tingut una agarrada seria. Com que ns va semblar que ls tres eran molt amichs, no tenim cap inconvenient en consignarho aixís.

Bobera.—Será precis que l' home negre procuri moderar una mica ls seus arrebatos. Lo dia de Totsants al arribar

al cor, no sé perquè va tirar per terra l'llibre gros, fentlo corre a puntades de peu, i ab lo puny clos amenassava als cantors, com si volgués fer pinyas. Y l'endemà, quan va veure que 'ls pagesos, segons costum, sortien acabada la missa, per anar a treballar sense esperar las absoltas, se posá fet una fiera y cridant va impedir que ia gent sortís de la iglesia. Fa uns quants dias que te un humor tan perro, que sembla talment que hagi perdut els cadells.

Beguda Alta.—Los treballadors del camp están indignats contra 'l procedir dels amos de hisendas coneguts per senyor Joan y Sr. Carlos, que 's portan com a verídaders negresos. Quan un treballador reposa surt de la seva boca tal riuat de malas paraulas, que ningú diria que siguessen gent de iglesia. Y al cap de la senmana, al pagarlos lo mesquí jornal de 6 ó 8 rals, en lloch de donarlos quartos com es natural, els endossan blat ó vi. Davant de aquests abusos los ánimos están irritadíssims contra aquest parell d'escanya-pobres.

Artés.—¿Saben perquè tenim la filoxera y altres plagas que devastan las vinyas? Senzillament per que en aquesta població s' ha representat *L' Esquilla de la Torratxa*, célebre gatada de 'n Pitarra. Aixís a lo menos ho ha dit desde la trona 'l nostre ensotanat Poch se podia imaginar en Pitarra trenta anys enrera, quan la va escriure, qu' ell seria la causa de la ruina de las vinyas. De totes maneres los que han representat aquesta obra no poden menos d' estar agrahits al home negre, que tan desinteressadament s' ha prestat a ferlos l' anunci.

DESILUSIONS

o hem fet res!

Lo nou ministeri ha defraudat completament las hermosas esperansas que havia fet concebir.

Al arribar las primeras noticias de la constitució del nou govern, eran moltas las personas que ho deyan en veu alta:

—¡Gran ministeri!... Hi ha en Lopez Puigcerver, qu' es cusí germá d' un parent de la meva senyora y que crech que no s' olvidará de mi!...

—¡Aixó es un govern de primera! Ha tornat a entrarhi en Maura, qu' es mallorquí y 'm sembla una bella persona. Ultimament vaig tenir l' honor de saludarlo a Palma, y 'm va dir que si avuy per demá tornava a ser poder... —

—¿L' Abarzuza en lo ministeri? Ja está arreglat tot. L' Abarzuza es un home que sab de qué se las heu y vesteix ab molta elegancia, y es impossible que no 's recordi de que jo soch un dels seus mes antics y constants admiradors y que una vegada li vaig portar la maleta de la estació a casa... —

Durant tota la senmana las companyias ferrocarrileras han hagut d' anyadir varios cotxes als trens que anavan a Madrid. ¡Tanta era l' afuència de gent que 's trasllava a la Cort!...

En las salas d' espera de las estacions no se sentían altres exclamacions que aquestas:

—¡Hola! ¿vosté per aquí?

—Si: vaig a Madrid a felicitar a en Capdepón. Es un home que m' aprecia bastant, y éstich segur de que si no hi anava a donarli la enhorabona s' agraviaria. ¿Y vosté?

—Jo també hi vaig, a posarme a la disposició de 'n Groizard, que 'ns coneixem de petits, perquè 'ls meus pares eran porters de la casa ahont ell va neixe. —

Y l' un, que anava, a abraçar en Pasquín; l' altre, que desitjava extrenye la mà de 'n Lopez Dominguez, tothom assegurava grans éxits a la situació y tothom desitjava arribar desseguida a Madrid, per por... de no serhi a temps.

A la Cort, en las antessalas dels ministres, los criats no s' entenían de feyna, apilant targetas de visita, omplint sachos de memorials y posant cartas de felicitació en un mundo vell que tenian allí previngut.

—Fassin lo favor: passi aquesta targeta al Sr. ministre. Dígali qu' es d' un nebot dels seus masovers

—Dongui aquesta carteta a sa excelencia. Ab la lletra y la firma ja veurá de qui es.

—Entregui aixó al séu amo. Lo ministre y jo 'ns tutejém, sinó que jo per respecte sempre li dich vosté —

Amunt y avall de la estancia, la multitut entusiasta y patriótica no sabia fer res mes que esperar la surtida del ministre y parlar d' ell, cubrintlo d' elogis.

—¡Quin home! ¡quin geni! Es una de las capacitats de la nostra patria... Quan era jove, s' empassava 'ls pinyols d' oli-va, per grossos que fossin. ¡Es un talentasso, una lumbrera! —

Pero ¡ay! l' entusiasme no es com l' amor, que sab viure sense recompensa de cap género. Los ministres no han pogut colocar a tots los que 'ls demanavan destínos y empleos, y aquell nutrit coro d' alabansas s' ha transformat en un' orga de gemechs y lamentacions.

¡Si se 'n senten de calamitats y diatribas contra 'l nou ministeri! ¡Si 'n te de taras, pecats y defectes!...

—Aquest govern no val res ni es capás de fer res que tingui cara y uils. Per aixó no hi havia necessitat de promoure la crissis y alborotar las personas honradas, que ben tranquilas s' estavan a casa seva.

Un senyor vocifera descaradament al mitj d' un grupo:

—Jo vaig anar a Madrid, cregut de que aquesta situació regeneraria a Espanya y sabria apreciar lo verdader mérit; pero m' hi convensut de que aquí no anirém be, fins que 's fassi bugada general... y 'm donguin un empleo a mi —

Aixó últim no ho diu: pero ho pensa.

Un altre declara que las sevas ilusions s' han desvanescut com lo fum y que ha perdut la fé en los que avuy manan.

—Vull mudar de partit— diu l' home ab candorosa sinceritat:—lo mal es que no sé en quin ficarme, per que... francament... titubejo entre ferme cantonalista, ab la roja y totas las sevas consiquencias, ó posarme resolta y definitivament, per ara, al costat de don Carlos.

¡Pobre ministeri nou! ¡Ja está ell ben fresch!...

—La seva vida es curta —

Aixís ho diuen totas las personas dignas que no han pogut arregar cap empleo.

FANTASTICH.

MADRID Y BARCELONA

—«Deu la guard, ¿está visible la noble ciutat condal?»

—«¿Noble?... Aquesta vé per quartos»

Digni soch jo.

—«Ah, sí? Carám: tóquila; está molt guapassa.»

—Gracias.

—Pues bueno; es lo cas que per saldar certs atrassos, vosté m' haurá de donar sobre cinch milions de duros.

—«Ah, ves si ho he endevinat!»

¿Cinch milions diu?»

—Si senyora.

—«Ja es un pico regular!»

¿No 'm fará favor de dirme de que 'ls hi dech?»

—Ja veurá, es una historia un xich vella que s' ha d' explicá ab detalls.

¿Me permet que prengui assiento?»

—Si. (Es lo únich que pendrá, per que lo que toca a quartos no estich pas per darn'hi cap.)

—Vosté deu ja recordarse de las murallas... —

—Y tant!

Hasta dels milions de lliuras que 'm van costar.

—Bé, aixó ja no perteneix al assumpto.

Quan l' any... ¿recorda en quin any varen tirarlas a terra?»

—Lo cinquanta quatre.

—Ah, já!

Quan vostés van derribarlas a mi 'm va passar per alt cobrá l' valor del terreno que al treurelas va quedar; pero com al mon no hay plazo que no se cumpla... ja ho sab, ara vinch per que 's realisi lo que 'm callo del refrán, fentli pagá a vosté l' deute: cinch milions de naps.

—¿De naps?»

Potser son de xirivias... —

—¿Que vol dir?... Fora salat que 'm vingues ab camándulas en un assumpto tan clar.

¿Vosté no 'm deu aquests quartos?»

—No senyora, llis y ras: crech no déureli ni un xavo.

—«Pero aixó es fenomenal!»

¿Que vol dir que 'sells terrenos no valian res?»

—Es clar que valian pero 'm sembla que una volta s' ha cobrat una cosa, no es molt lògich volguer tornarla a cobrar.

—No sé lo que s' embolica... —

—¡Prou! Lo que vosté no sab es de lladrá aquells terrenos ¿no 's va anar vosté cambiant en monedas de cinch duros, venentlos anys endetrás per fer casas?»

—Pero bueno, ¿y lo que 's va destinar a carrers, aixó qui ho paga?»

Aixó bé es méu!...

—¡Natural!

No crech que ningú la privi de passarhi amunt y avall tantes vegadas com vulgui

—¡Vaya un consol!

—Pues veurá, no 'n tinch cap més per donarli.

—¿Es dir que no 'm vol pagar?»

—No vull, ni puch, ni 'm pertoca.

—No fassi papers extranyos... pagui; vosté ray qu' es rica!

—Ni que ho fos: no vull llensar los diners tan sense solta.

—¿No? Donchs desde demá vaig a treballar pel meu compte... —

—¿Se pot saber qué fará?»

—Ja que aquests carrers son meus, per que no se m' han pagat, procediré a aparedarlos, y 'ls vehins se trobarán privats d' entrá a casa seva

—¡Oh! Si no es mes que aixó ray: si vosté 'ls tapa las portas, prou qu' entrarán pels terrats.

—¿Que 's burla de mi?»

—Una mica.

—¿Vol lluyta? Donchs ¿endavant!»

—¡Endavant! ¿Vosté vol quartos? Donchs se 'ls haurá de pintar. —

Després d' aquesta energia lectors meus ¿qué passará?»

—¿Qu' entrarán en un arreglo y pagarém?»

—¡Encertati!

C. GUMÁ.

FEUDALISME INDUSTRIAL

Sr. Director de LA CAMPANA DE GRACIA.

Barcelona.

Molt Sr. meu: Permetim que femte eco dels pobres treballadors del poble vehi de Santa Coloma de Cervelló, tothom s' enteri de com las gasta lo célebre Ferrán Alsina, lo demócrata d' altres temps, ressellat mes tart de carlí, y avuy negrero del ingeni ó fábrica y colonia industrial que 'l ricatro Güell posseheix en lo referit poble. Allí viu lo senyor Alsina, en casa propia, rodejada d' esplendits jardins, ayguas abundants, elegant confort, y totas las comoditats propias d' un gran burgés; com solterón de bona bossa, te la seva ama de llaves molt ben tractada y un' altra minyona per 'ls serveys de la casa: edificat tan cat per altas murallas y guardat per tres gossassos ferotjes, proba qu' en mitj de tan ben estar no si troba prou segú.

¿Vol donchs saber los infelissos treballadors com se la pasan baix lo domini del senyor Alsina? Escanyats los jornals y havent de consumir lo mesquí salari que guanyan dintre la mateixa colonia, no poguent sostenir los gastos de la familia. ¿Y V. no sab per qué? Donchs senzillament, per que 'l pare de la seva criada (l' ama de llaves) te establerta una botiga de comestibles, ahont los pobres treballadors han de deixar las sevas suhors: d' aquest modo lo senyor Alsina sens rascarse la butxaca, enriqueix a un home que ven porquerias al preu que vol.

Pera colmo de desditxas, a Santa Coloma tenen per arcalde un verdader marrech, que está incondicionalment a las ordres del senyor Alsina, convertit per tal motiu aquest senyor, en *senor de horca y cuchillo*: ell treu y posa empleats en lo municipi, arregla tots los repartos municipals, te una farmacia gobernada per un intrús, un curandero (que va curar a la seva minyona anys enrera) establert, oficiant la seva lucrativa carrera: allí a la colonia, també funciona una germandat, quals despótics reglaments no tenen la corresponent autorisació, escorren d' aquest modo los pochos centim. que quedan al treballador: també te un Ateneo, pera son us particular, ahont l' escoltan una colla de llussos que 's reuneixen los dias de festa, pera escoltar las fanfarronadas del senyor (aixís l' anomenan los seus intims a tall de feudal.)

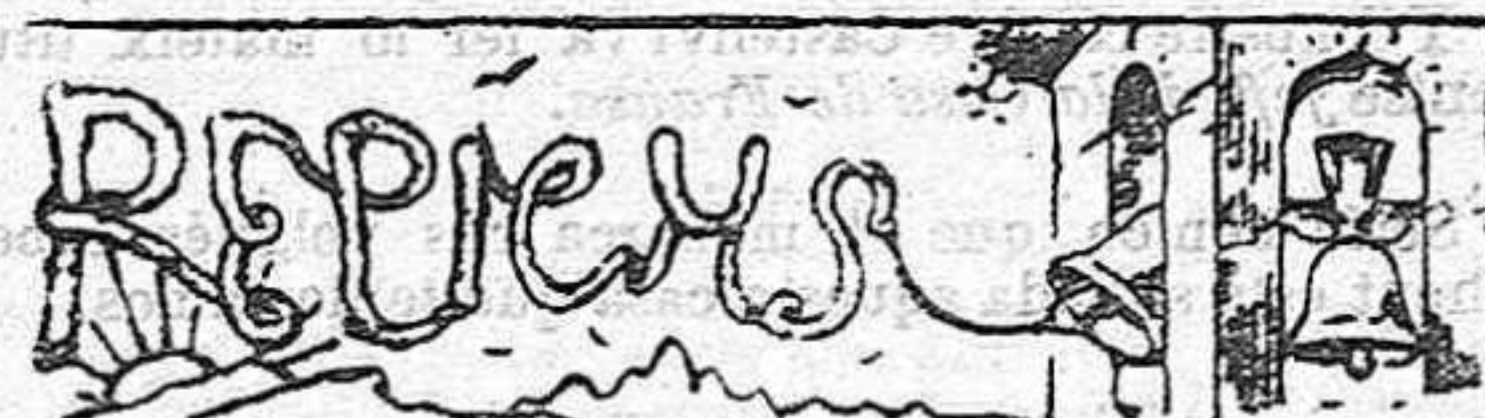
En resum, lo senyor Alsina, 's burla del Gobernador, de las lleys y del públich, pertretxat al darrera de la bossa del senyor Güell: jo, aconsellaria a n' aquest senyor, per que acompanyat del seu cunyat lo marqués de las Cinquillas, invítat al nunci, per a visitar la fábrica y colonia de Santa Coloma y li expliquessin del modo que 'l jefe del ingeni tracta als treballadors, escanyantlos lo pá y terint s'bra de aquells infelissos, lo mes despótic domini: d' aquest modo aquell dignatari pontifici, podria explicar a Lleó XIII qui son los verdaders pares dels anarquistas.

No vull molestarlo mes contant las mil tropelias del senyor Alsina, d' aquest tipo qui jotech, regenerador del catalanisme de pega; per sort encara queda serietat y sentit moral, per que Catalunya no vauj a remolch de uns quants tipos com lo senyor feudal de Cervelló.

Si aquesta malfeta carta corretjada a son gust ven la llum en son popular semanari li agrahirán molts dels seus lectors que dirán que lo que dich es la veritat molt rebaxada.

Queda a las sevas ordres son a. f. m. s. q. b. s. m.

A. F.

Madrid s' han celebrat so'emnes funerals per l' ánima dels jefes, oficials y soldats morts en la campanya de Melilla.

L' acte vá tenir lloch en l' Iglesia del *Bon succés*.

¡Y tant bó com vá ser lo gran succés de Melilla! ya fan bé de cantarhi unas absoltas!

L' actual govern s' ha presentat a las Corts sense programa.

Ab tal motiu digné un diputat de oposició:

—En lo *sarau* que 's prepara jo 'ls asseguro que a pesar de no haverhi programa, *ballarém*.

Uns nort-americanos s' han compromés a destruhir las esquadras japonesas, empleant uns procediments dels quals, segons diuen, ells sols posseheixen lo secret, sempre que se 'ls recompensi ab una forta cantitat.

Me sembla que als xinos els enganyan com uns *xinos*.

La qüestió de Cuba, a horas d' ara no sab l' Abarzussa com l' ha de resoldre.

A tothom que li pregunta que pensa fer, respón que necessita temps per *estudiar*.

Lo ministre de l' apostassia tal vegada s' haurá figurat que li han donat la cartera, no per governar, sino per *anar a estudi*.

—Digni al Sr. Castelar que 'm complauria molt sentirli contar la seva visita al Papa.

¿Y donchs, D. Emilio, qu' hém de fer? Ala, a Palacio. ¿Qué no ven que si no desbota, aqueixa eloqüencia que porta tancada al cos pot ferli mal?»

Lo nostre acróstich.

Fins ara cada periódich ha publicat lo seu acróstich sobre 'l nou ministeri y nosaltres no hem de ser menos que 'ls altres.

Un apreciable lector de *La Campana*, 'ns ha enviat la feyna feta. Aquí vá. Vegin que 'ls sembla:

Bonaventura Abarzuza.
Manuel Paquin.

Alexandro Groizard.
Joan Puigerver.

Trinitari Capdepont.
Praxides M. Sagasta.
Amador Salvador.

Anonima Maura.
Josep Lopez Dominguez.

Aquí tenen definit lo nou ministeri. Realment; pel país ES LA PESTE

Mes acróstichs. També aquest parell me 'ls envia un apreciable col·laborador.

Alexos
Joaquim
Mazel
Trinitari
Josep
Bonaventura
Praxides
Alejandro
Anton

Jasquin
Abarzuza
Sagasta
Capdepont
Puigerver
Salvador
Lopez Dominguez
Maura
Groizard

Sembla que hi ha qui s'entreté en instruir algunas noyas en l'art del toreig, ab l'idea de organitzar una quadrilla de nenas toreras.

L'idea no es tan descabellada com sembla a primera vista. Generalment lo sexo debíl es molt hábil en lo maneig de la muleta y en clavar banderillas a parells. Aixó quan festejan.

Y un cop casadas, si s'ho proposan, saben convertir al marit en un toro, ab la major facilitat del mon.

Al nou emperador de Russia vá donarli 'l pésame per la mort del seu pare 'l duch de Orleans, en nom de la Casa de Fransa.

Y 'l nostre célebre Castellví vá fer lo mateix titulant jefe de la Casa de Fransa.

Seria bonich que 'l monarca rus volgués saber ahont está situada aquesta casa que te dos amos.

Y no seria difícil que li responguessin:

—La casa de aquest parell de somia-truytas, se troba establerta a Charenton, qu' es com si diguessim a Sant Boy de Fransa.

Paraulas de 'n Sagasta en la sessió del dimars:

—Jo he sigut masó; pero quan vaig saber que la Iglesia condemnava la masoneria, vaig sostirme'n. Tots los diputats presents, al sentirlo van posarse a riure.

La veritat es que per frescura ningú guanya al impávit D. Práxedes.

Jo espero que al millor dia será franch y dirá: —Dels que 's retreuen dels traballs actius de la masoneria se diu que *dormen*. De mi, en cambi, no 's podrá dir que *dormo*, sino que *menjo*.

Quan l' Abarzuza vá anar a Palacio a jurar lo càrrech de ministre, s' entrebancá ab una allombra y vá caure

Y no vá ferse mal.
Es la ventatja dels que 's passen de la República a la monarquia: es tant lo petits que 's tornan, qu' encare que cayguin no se 'n poden fer.

Buscava un poeta dolent
un consonant a Abarzuza;
y un amic molt amatent
digué:—Ja te 'l tinch: *cassussa!*

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- XARADA.—*Vi-la-no-va.*
- ANAGRAMA.—*Cama.—Maca.*
- GEOGLIFICH.—*Per claustris los monasteris.*

Han endevinat totas las solucions los ciutadans Marriñu y Maria, E. Clarassó, Ramón Torres, Joan Camprubi, Un artista mimich, Jo Ell y Ella, Marqués de la Fosforita, Joan Ferraté, Ton de la Bossa y C.^a, F. de P. Brunet, F. Martín, R. del Vienen y A. Capdevila M. N' han endevinadas 2, E. Sagrañes Giral y Chenenod y Oilime y 1 no mes Miquel de las Dalias; R. de Pua Majó y C. y Cap d'olla.

XARADA

Lo só just y melancólich
de la tres girat-segona
m' escoltava llarga estona
quan, ab son génit diabólich

en Lluís.—*Dos, dos, plorant me digué:—dónam primer:— y aquell acort planyider, com ferit, pará al instant.*

ENRICH BAUSÁ.

ANAGRAMA

—Dónguim la tot senyor Pau
—Y perquè la vols, Elvira?
—Perque penjant lo total
he caygut de la cadira.

UN RATA RATAT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8.—Poble catalá.
5 8 6 7 1 7 8.—> >
7 1 6 5 8 7.—> >
3 4 7 1 6.—> >
7 1 5 2.—> >
7 1 8.—> >
1 5.—Nota musical.
1.—Consonant.

Lo Teyo Coix.

GEOGLIFICH

S. NAS F.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Noy del Clot, Punt suspensius, R. de Pua Major, Sitjes, Gegant Goliat, Un Artista Mimich, J. R. (Paus de Gegant, J. R. Vilanova, Un Gregori Grau, R. Sedó, M. quel de las Dalias, A. Capdevila M., Anonima Sahis, A. Picamal, Lluís Viola y Parets, K. K. R., J. C. Taberné, Jo Sol, A. Pezol y T., R. del Vimen, Marqués de la Fosforita, Joanet Tarrés, Rede-bach, Jo, Ell y Ella, A. Tilop, J. Sala y P., P. Pedragosa y P., Quimeta Sacs, Sisteria, V. Badias Puya, y Anton dels Burros.—*Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.*

Ciutadans Joan Ferraté, Pep Sistachs, Joan Camprubi, Ognimod Zervilla, Pere Prats y Vila, E. Clarassó, Jumerá, Salau y Salau, J. Mosca d' Or, J. Roca Fortuny, Joan Rocavert, Chelín, Mistets de Castellá, Lluís Viola y Vergés, K. K. y B., Un Vilafranquí del C. de Sant Pere, Mr. Eugon, Un Aficionat badaloní, F. Ribas, Pere Carreras, J. S. (Nas de Vicari), Pere del Prat, F. de P. Brunet, J. Candell, A. Suñer Teyas, D. Farreras y S., y Mr. Starp y Aliv.—*Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciudadá A. del Valle: L' article es molt fluix.—Mr. Engon: Quan sortirá, 'n parlaré.—Corresponsal (Monistrol): Ens falta l' espay pera parlar.—Ll. Salvador: Cuidado, que no vá ser Cristo, sino 'l seu Pare qui vá fer l' home.—F. A. R.: Los dibuixos no serveixen.—Vidal Queilités: No 's fa 'l pes.—Japet de l' Orga: Vá bé.—Cantor de Catalunya: Dorm podrá anar, l' altra, no.—Ll. Millá: Gracias: está bé.—E. Lluís: Tindrém present la seva justa advertencia.—T. C. y T.: No vá.—Un A. Vendrellench: Idem.—R. Massip: N' aprofitaré alguns.—Marangi: Ara vá bé.—Un trempat: Home, observo que vosté escriu millor la prosa que 's versos: els que 'ns envia aquesta setmana, no van: en cambi la carta que 's acompanya té molt bona sombra.—Pep Sistachs: Gracias per l' envio.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Centro, 20*

A. López Robert, Impresor, Asalto, 63.—BARCELONA

LAS CASTANYAS D' ORIENT

La rematada.

Presoners que 's portan la corda.